

14 Φεβρουαρίου, 1990

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 81/89).

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Εμπιστευτικές εκθέσεις — Παρατυπίες —
Θεραπεία παρατυπιών τους εκ των υστέρων — Συμμόρφωση προς
την εγκύκλιο 491 στην κριθείσα περίπτωση — Η σχετική προς τού-
το αρμοδιότητα του διορίζοντος σώματος — Όρια.

5

Σχέδια Υπηρεσίας — Η ερμηνεία και εφαρμογή τους έργο του διορίζο-
ντος οργάνου — Περιορισμοί διακριτικής ευχέρειας τους οργάνου.

10

Λέξεις και Φράσεις — “Ειδίκευση” — Έννοιά του στο σχέδιο υπηρε-
σίας της θέσης Πρώτου Δασικού Λειτουργού και γενικότερη ερμη-
νεία.

15

Αίτηση Ακυρώσεως — Λόγοι ακυρώσεως — Πλάνη περί τα πράγματα
— Πεπλανημένη και τελικά εσφαλμένη εφαρμογή σχεδίου υπηρε-
σίας στην κριθείσα περίπτωση — Πίστωση υποψηφίου με πρόσθε-
το προσόν υπό καθεστώς πλάνης — Συνέπειες.

20

Ο αιτητής προσέβαλε την προαγωγή του ενδιαφερομένου μέ-
ρους σε Πρώτο Δασικό Λειτουργό, αντί του ιδίου.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση,
αποφάσισε ότι:

1. Η αντιμετώπιση κενών ατελειών και σφαλμάτων σε προπαρασκευ-

- αστικές πράξεις και η επιλογή των μέσων για τη θεραπεία τους
εμπίπτει στη διακριτική ευχέρεια του διορίζοντος σώματος. Εφό-
σον η μέθοδος η οποία υιοθετείται για εξασφάλιση συμμόρφωσης
με τις σχετικές κανονιστικές διατάξεις είναι εύλογη, διασώζεται η
εγκυρότητά τους. Η συμμόρφωση έστω και καθυστερημένα με τις 5
2. Παρά το νομοθετικό χαρακτήρα και υπόσταση των σχεδίων υπη-
ρεσίας, η ερμηνεία τους ανάγεται στη διακριτική ευχέρεια του διο-
ρίζοντος σώματος καθώς και η εφαρμογή τους. Και τούτο γιατί
όπως έχει αποφασιστεί η ερμηνεία και εφαρμογή τους είναι συνυ-
φασμένη με το πλαίσιο λειτουργίας της υπηρεσίας και τις ανάγκες 15
της, στοιχεία που καθιστούν τα σχέδια αναπόσπαστο μέρος της δι-
οικητικής λειτουργίας. Η διακριτική ευχέρεια της Ε.Δ.Υ. περιο-
ρίζεται βέβαια από το κείμενο του σχεδίου στην έκταση που προσ-
διορίζει τα ακραία όρια της ερμηνευτικής ευχέρειας. 20
3. Εννοιολογικά ο όρος ειδίκευση υποδηλώνει την απόκτηση ειδι-
κών γνώσεων σε συγκεκριμένο κλάδο της επιστήμης ή της τέχνης.
(Λεξικό της Δημοτικής της Εταιρείας Ελληνικών Εκδόσεων, σε-
λίς 203.) Ειδίκευση εξυπακούει ιδιαίτερη και λεπτομερή γνώση 25
κλάδου ευρύτερου θέματος σε αντιδιαστολή με τη γενική κατάρ-
τιση στο θέμα. Ο όρος δεν εξυπακούει την απόκτηση της ειδίκευ-
σης μέσω οποιουδήποτε συγκεκριμένου τρόπου. Η Ε.Δ.Υ. έσφα-
λε στην κατάληξή της ότι η ειδίκευση μπορούσε να αποκτηθεί μό-
νο με εκπαίδευση στο εξωτερικό αποκλειομένης της πρακτικής 30
άσκησης. Όπως σωστά προσδιόρισε ο Αναπληρωτής Διευθυντής
του Τμήματος, η απόκτηση ιδιαίτερων γνώσεων σε ένα ή περισ-
σότερους κλάδους της δασοπονίας μπορεί να αποκτηθεί και μέσα
στα πλαίσια της εργασίας. Η εκπαίδευση του ενδιαφερομένου μέ-
ρους στο εξωτερικό αφορούσε (α) τον εμπλουτισμό της γενικής 35
κατάρτισής του στη δασολογία, και (β) την απόκτηση γνώσεων
για τη διδασκαλία του θέματος.
- Η εκπαίδευση του ενδιαφερομένου μέρους δεν υποστηρίζει την
απόκτηση ιδιαίτερων γνώσεων και δε συνιστά ειδίκευση σε κα-
νένα κλάδο της δασοπονίας. Οι καθ' ων η αίτηση ερμήνευσαν 40
και εφάρμοσαν εσφαλμένα τη σχετική διάταξη του σχεδίου υπη-
ρεσίας.
4. Η κατοχή του πρόσθετου προσόντος που προβλέπει το σχέδιο υπη-

ρεσίας είναι παράγοντας ουσιώδους σημασίας για τον καθορισμό των διεκδικήσεων των υποψηφίων για διορισμό ή προαγωγή σε δημόσια θέση. Κρίνεται αντικειμενικά ως σημαντικό στοιχείο για την επιτυχή εκπλήρωση των υποχρεώσεων της θέσης η οποία θα πληρωθεί. Σύμφωνα με τη νομολογία, κατοχή του πρόσθετου προσόντος επαυξάνει ουσιωδώς τις διεκδικήσεις του κατόχου για κατάληψη της θέσης.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Karpsitis v. Republic (1986) 3(B) C.L.R. 1617.

Republic v. Argyrides (1987) 3(B) C.L.R. 1092,

Sekkides v. Republic (1988) 3(C) C.L.R. 2136,

Papatryfonos v. Republic (1987) 3(C) C.L.R. 1882,

Στυλιανού και Άλλος ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2802,

Μιχαήλ ν. Επιτροπής Εκπαδευτικής Υπηρεσίας (1989) 3(Ε) Α.Α.Δ. 3117,

Parthogh v. Cyprus Broadcasting Corporation and Another (1984) 3(A) C.L.R. 635,

Christoudias v. Republic (1985) 3(B) C.L.R. 513,

Frangoulides and Another v. Public Service Commission (1985) 3(C) C.L.R. 1680,

Γεωργίου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (Αρ. 2) (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1822,

Γεωργίου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (Αρ. 1) (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1443.

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με την οποία το ενδιαφερόμενο μέρος προήχθη στη θέση του Πρώτου Δασικού Λειτουργού, αντί του αιτητή.

Μ. Χριστοφίδης, για τον Αιτητή.

Π. Χ" Δημητρίου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

5

Cur. adv. vult.

ΠΙΚΗΣ, Δ.: Ο Ιωάννης Κωνσταντινίδης, ο αιτητής, και ο Χαράλαμπος Κωνσταντίνου, το ενδιαφερόμενο μέρος, Ανώτεροι Δασικοί Λειτουργοί, ήταν μεταξύ των πέντε υποψηφίων που κρίθηκαν από την Τμηματική Επιτροπή ότι κατείχαν τα προσόντα και πληρούσαν τις προϋποθέσεις για προαγωγή στην θέση του Πρώτου Δασικού Λειτουργού. Στο στάδιο της τελικής επιλογής κανένας από τους δύο δεν είχε συστηθεί για διορισμό από τον Προϊστάμενο του Τμήματος για την πλήρωση των δύο κενών θέσεων. Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του τμήματος σύστησε ως τους καταλληλότερους για προαγωγή, λόγω εξαιρετικής επίδοσης, τους Αδάμο Ιγνατίου και Χρίστο Θεοδούλου. Ο τελευταίος, όπως πιστοποίησε ο Προϊστάμενος, είχε και ειδικευση σε κλάδο της Δασοπονίας προσόν το οποίο αποτελεί πλεονέκτημα για διορισμό.

10

15

20

Η Επιτροπή υιοθέτησε τη σύσταση του Αναπληρωτή Διευθυντή μόνο όσον αφορά τον κ. Ιγνατίου. Δεν ακολούθησε τη σύστασή του σε σχέση με τον κ. Θεοδούλου αφού πρώτα διαφώνησε με τον Προϊστάμενο ότι κατείχε το πρόσθετο προσόν. Η διαπίστωση αυτή σε συνδυασμό με τη διάγνωση ότι το ενδιαφερόμενο μέρος είχε καλύτερες εμπιστευτικές εκθέσεις και προηγείτο σε αρχαιότητα του κ. Θεοδούλου κρίθηκε ότι παρείχε επαρκές έρεισμα για απόκλιση από τις συστάσεις του Διευθυντή. Τελικά αποφασίστηκε ο διορισμός του ενδιαφερομένου μέρους μετά από συνεκτίμηση των υπηρεσιακών στοιχείων των υποψηφίων χωρίς ιδιαίτερη σύγκριση μεταξύ τους.

25

30

Ο αιτητής προσβάλλει την απόφαση για διορισμό του ενδιαφερομένου μέρους ως ακροσφαλή· ισχυρίζεται ότι η διαπίστωση ότι κατέχει το πρόσθετο προσόν βασίστηκε σε πλάνη και η επιλογή του σε κακή εκτίμηση των στοιχείων που προσδιόριζαν την καταλληλότητα των δύο υποψηφίων για προαγωγή. Λεπτομερέστερα ο αιτητής υπέβαλε ότι (α) η διαπίστωση ότι το ενδιαφερόμενο μέρος κατείχε το πλεονέκτημα που προβλέπει η παράγραφος (δ) του Σχεδίου Υπηρεσίας είναι ανυπόστατη. (β) Συνεκτίμηση των αντικειμενικών υπηρεσιακών στοιχείων των δυο υποψηφίων αποκαλύπτει ότι ο αιτητής υπερεβούσε του ενδιαφερομένου μέρους σε δύο τομείς, σε αξία και αρχαιότητα. Η γενική

35

40

- βαθμολογία του αιτητή για τα έτη 1983-1987 ήταν ομοιόμορφα
εξαιρετη ενώ εκείνη του ενδιαφερόμενου μέρους ήταν εξαιρετη μό-
νο για τα τέσσερα από τα πέντε χρόνια. Η γενική βαθμολογία του
το 1985 ήταν λίαν καλός. Η Επιτροπή έκαμε αναφορά στις εμπι-
5 στευτικές εκθέσεις των υποψηφίων κατά τα τελευταία πέντε χρό-
νια με την παρατήρηση ότι η αναφορά σ' αυτές γίνεται "ενδεικτι-
κά". Άλλο στοιχείο που επιτείνει την πλάνη όπως εισηγήθηκε ο δι-
κηγόρος του αιτητή αφορά την ετοιμασία της εμπιστευτικής έκθε-
σης για το 1986. Κατ' αρχή τροποποιήθηκε από "Λίαν Καλώς" σε
10 "Εξαιρετος" από τον προσυπογράφοντα λειτουργό χωρίς προγε-
νέστερη συνεννόηση με τον αξιολογούντα λειτουργό. Η παράλει-
ψη επισημάνθηκε από την Ε.Δ.Υ. και η έκθεση επιστράφηκε με την
υπόδειξη όπως συμπληρωθεί σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις
της εγκυκλίου 491. Τελικά έγινε η προβλεπόμενη από την εγκύκλιο
15 συνεννόηση χωρίς να σημειωθεί οποιαδήποτε μεταβολή στις θέσεις
του αξιολογούντος και προσυπογράφοντος λειτουργού. Ο προσυ-
πογράφων λειτουργός διατήρησε τις απόψεις του υποδεικνύο-
ντας, όπως σημειώνεται από τον προσυπογράφοντα λειτουργό,
20 ότι ο τελευταίος ήταν ελεύθερος να την τροποποιήσει λαμβάνο-
ντας υπόψη και την ευχέρεια λόγω της θέσης του να διασφαλίσει
ομοιομορφία στην αξιολόγηση του προσωπικού του τμήματος. (γ)
Οι καθ' ων η αίτηση παραγνώρισαν την αρχαιότητα του αιτητή
ανερχόμενη σε δύο χρόνια και τρεις μήνες.
- 25 Ο κ. Χ"Δημητρίου υποστήριξε την απόφαση ως έγκυρη και
υπέβαλε ότι λήφθηκε μέσα στα πλαίσια της διακριτικής ευχέρειας
των καθ' ων η αίτηση. Η εκπαίδευση του ενδιαφερόμενου μέρους
στην Αγγλία σε τρία στάδια μπορούσε εύλογα να κριθεί ότι συνι-
30 στούσε ειδικευση σε κλάδο της δασοπονίας. Δυσκολεύτηκε όμως
να καθορίσει σε ποιο κλάδο εκτός, όπως ανέφερε, αν αποφασισθεί
ότι η δασονομία (Forestry) αποτελεί κλάδο της δασοπονίας, γεγο-
νός το οποίο δεν στοιχειοθετείται στην απόφαση, ούτε υποστηρί-
ζεται από τα στοιχεία του φακέλου. Η ατέλεια στην εμπιστευτική
35 έκθεση του 1986 πληρώθηκε όπως εισηγήθηκε, με τη μεταγενέστε-
ρη συνεννόηση, μέθοδο παραδεκτή από τη νομολογία για θερα-
πεία της παρέκκλισης από τις κανονιστικές διατάξεις της εγκυ-
κλίου. Η αρχαιότητα του αιτητή έναντι του ενδιαφερόμενου μέ-
ρους ανάγεται στο απώτερο παρελθόν, κατά τον χρόνο του διορι-
40 σμού των δύο υποψηφίων κατά το 1953 και 1955 αντίστοιχα, γε-
γονός που υποβιβάζει τη σπουδαιότητά της σε παράγοντα περι-
θωριακής σημασίας. Αφετέρου ο κ. Χ"Δημητρίου υποστήριξε ότι
συνεκτίμηση του συνόλου των εμπιστευτικών εκθέσεων των δύο
μερών καταδεικνύει υπεροχή του ενδιαφερόμενου μέρους έναντι
του αιτητή. Εδώ πρέπει να επισημάνουμε ότι η Ε.Δ.Υ. εξειδίκευ-

σε τη βαθμολογία των υποψηφίων τα τελευταία πέντε χρόνια ως ενδεικτική, διαπίστωση που δημιουργεί την εντύπωση ότι, οι εκθέσεις θεωρήθηκαν ότι χαρακτηρίζουν τη γενική επίδοση των υποψηφίων. Είναι κάτω από αυτή την αντίληψη των γεγονότων που λειτούργησαν για να καταλήξουν στην επίδικη απόφαση.

5

Η αντιμετώπιση κενών ατελειών και σφαλμάτων σε προπαρασκευαστικές πράξεις και η επιλογή των μέσων για τη θεραπεία τους εμπίπτει στη διακριτική ευχέρεια του διορίζοντος σώματος. **Karpasitis v. Republic** (1986) 3 C.L.R. 1617, **Republic v. Argyrides** (1987) 3 C.L.R. 1092, **Sekkides v. Republic** (1988) 3(C) C.L.R. 2136, **Papatryphonos v. Republic** (1987) 3 C.L.R. 1882, **Στυλιανού και Άλλος ν. Δημοκρατίας** (1989) 3(E) Α.Α.Δ. 2802, **Μιχαήλ ν. Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας** (1989) 3(E) Α.Α.Δ. 3117. Εφόσον η μέθοδος η οποία υιοθετείται για εξασφάλιση συμμόρφωσης με τις σχετικές κανονιστικές διατάξεις είναι εύλογη διασώζεται η εγκυρότητα τους. Η συμμόρφωση έστω και καθυστερημένα με τις πρόνοιες της εγκυκλίου είχε διασώσει το κύρος της εμπιστευτικής έκθεσης του 1986. Εξάλλου η προσωπική γνώση του προσυπογράφοντος για τις ικανότητες του ενδιαφερόμενου μέρους παρείχε το αναγκαίο έρεισμα για τη διαμόρφωση της αξιολόγησής του.

10

15

20

ΠΡΟΣΘΕΤΟ ΠΡΟΣΩΝ

25

Η παράγραφος (δ) του Κεφαλαίου "Απαιτούμενα Προσόντα" του Σχεδίου Υπηρεσίας προβλέπει:

"Ειδίκευσις εις ορισμένον κλάδον της Δασοπονίας θα θεωρείται πλεονέκτημα."

30

Παρά το νομοθετικό χαρακτήρα και υπόσταση των σχεδίων υπηρεσίας, η ερμηνεία τους ανάγεται στη διακριτική ευχέρεια του διορίζοντος σώματος καθώς και η εφαρμογή τους. Και τούτο γιατί όπως έχει αποφασιστεί η ερμηνεία και εφαρμογή τους είναι συνυφασμένη με το πλαίσιο λειτουργίας της υπηρεσίας και τις ανάγκες της, στοιχεία που καθιστούν τα σχέδια αναπόσπαστο μέρος της διοικητικής λειτουργίας. Η διακριτική ευχέρεια της Ε.Δ.Υ. περιορίζεται βέβαια από το κείμενο του σχεδίου στην έκταση που προσδιορίζει τα ακραία όρια της ερμηνευτικής ευχέρειας. **Der Parthogh v. C.B.C.** (1984) 3 C.L.R. 635, **Christoudias v. Republic** (1985) 3 C.L.R. 513, **Frangoulides v. P.S.C.** (1985) 3 C.L.R. 1680. Η ερμηνεία του σχεδίου από την Ε.Δ.Υ. αποκαλύπτεται σε τρία μέρη της απόφασης: (α) Στο σημείο που σημειώνεται η διαφωνία της

35

40

- με τον Διευθυντή ως προς τον τρόπο απόκτησης της ειδίκευσης. Η θέση τους είναι ότι ειδίκευση μπορεί να αποκτηθεί μόνο με την κατάλληλη εκπαίδευση στο εξωτερικό. (β) Εκεί όπου διαπιστώνεται ότι σε αντίθεση με το ενδιαφερόμενο μέρος ο κ. Θεοδούλου δεν κατείχε το πλεονέκτημα και (γ) Στο σημείο που κρίνεται ότι η εκπαίδευση του ενδιαφερόμενου μέρους στο εξωτερικό συνιστούσε ειδίκευση σε κλάδο της δασοπονίας έστω και αν αυτός δεν καθορίστηκε.
- 5
- 10 Η εκπαίδευση του ενδιαφερόμενου μέρους στο εξωτερικό είχε συντελεστεί σε τρία στάδια.
- (α) Παρακολούθηση ειδικής σειράς μαθημάτων για δασονόμους από το εξωτερικό σε Αγγλικό κολλέγιο Γεωργίας και Δασονομίας, διάρκειας 12 εβδομάδων.
- 15
- (β) Παρακολούθηση μαθημάτων για καθοδήγηση σε θέματα Δασονομίας, διάρκειας 11 μηνών.
- 20 (γ) Παρακολούθηση κύκλου μαθημάτων για τη διδασκαλία της Δασονομίας, διάρκειας 2 μηνών.
- Εννοιολογικά ο όρος ειδίκευση υποδηλώνει την απόκτηση ειδικών γνώσεων σε συγκεκριμένο κλάδο της επιστήμης ή της τέχνης. Λεξικό της Δημοτικής της Εταιρείας Ελληνικών Εκδόσεων, σελίς 203. Ειδίκευση εξυπακούει ιδιαίτερη και λεπτομερή γνώση κλάδου ευρύτερου θέματος σε αντιδιαστολή με τη γενική κατάρτιση στο θέμα. Ο όρος δεν εξυπακούει την απόκτηση της ειδίκευσης μέσω οποιουδήποτε συγκεκριμένου τρόπου. Η Ε.Δ.Υ. έσφαλε στην κατάληξή της ότι η ειδίκευση μπορούσε να αποκτηθεί μόνο με εκπαίδευση στο εξωτερικό αποκλειομένης της πρακτικής άσκησης. Όπως σωστά προσδιόρισε ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Τμήματος η απόκτηση ιδιαίτερων γνώσεων σε ένα ή περισσότερους κλάδους της δασοπονίας μπορεί να αποκτηθεί και μέσα στα πλαίσια της εργασίας. Η εκπαίδευση του ενδιαφερόμενου μέρους στο εξωτερικό αφορούσε (α) τον εμπλουτισμό της γενικής κατάρτισής του στη δασολογία, και (β) της απόκτηση γνώσεων για τη διδασκαλία του θέματος.
- 25
- 30
- 35
- 40 Η εκπαίδευση του ενδιαφερόμενου μέρους δεν υποστηρίζει την απόκτηση ιδιαίτερων γνώσεων και δε συνιστά ειδίκευση σε κανένα κλάδο της δασονομίας. Το αποτέλεσμα στο οποίο καταλήγω είναι ότι οι καθ' ων η αίτηση ερμήνευσαν και εφάρμοσαν εσφαλμένα τη σχετική διάταξη του σχεδίου υπηρεσίας.

Η κατοχή του πρόσθετου προσόντος που προβλέπει το σχέδιο υπηρεσίας είναι παράγοντας ουσιώδης σημασίας για τον καθορισμό των διεκδικήσεων των υποψηφίων για διορισμό ή προαγωγή σε δημόσια θέση. Κρίνεται αντικειμενικά ως σημαντικό στοιχείο για την επιτυχή εκπλήρωση των υποχρεώσεων της θέσης η οποία θα πληρωθεί. Σύμφωνα με τη νομολογία, κατοχή του πρόσθετου προσόντος επαυξάνει ουσιωδώς τις διεκδικήσεις του κατόχου για κατάληψη της θέσης. *Ανδρέας Γεωργίου και Άλλοι ν. Ε.Δ.Υ.*, (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1822, *Ανδρέας Γεωργίου και Άλλοι ν. Ε.Ε.Υ.*, (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1443. Είναι πρόδηλο ότι η διαπίστωση για την κατοχή του πρόσθετου προσόντος από το ενδιαφερόμενο μέρος επενέργησε ουσιαστικά στη λήψη της επίδικης απόφασης. Τόσο για τον αποκλεισμό του κ. Θεοδούλου, θέμα που δεν εγείρεται στην παρούσα προσφυγή, όσο και για τον προσδιορισμό των προσόντων του ενδιαφερόμενου μέρους σε σχέση και το πλαίσιο σύγκρισης του με τους υπόλοιπους υποψηφίους. Τα προσόντα είναι ένας από τους τρεις παράγοντες που προσδιορίζουν την καταλληλότητα των υποψηφίων για προαγωγή.

Η επίδικη απόφαση λήφθηκε κάτω από καθεστώς πλάνης ως προς τα ουσιώδη γεγονότα διαπίστωση που οδηγεί στην ακύρωση της απόφασης.

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται στο σύνολό της βάσει των διατάξεων του άρθρου 146.4(β). Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.